

Institutt for kulturstudier og orientalske språk

Studiekvalitetsrapport 2010, sak: 2008/1079

I rapporten for 2010 samkjøres det som tidligere var rapporter fra institutt og fra program. Rapporten er primært ment for instituttets/sentrets styre og ledelse som et viktig dokument i arbeidet med å forbedre studiekvaliteten, som et redskap for informasjonsoverføring mellom institutt og fakultet og skal gjøres tilgjengelig fra instituttets nettsider. Før oversendelse til fakultetet skal rapporten

- enten være behandlet som vedtakssak i styret hvis styret har møte før eller rundt fristen
- eller legges fram
 - før fristen av instituttledelsen i et eller flere organ med studentrepresentasjon
 - og etter fristen for styret til orientering med mulighet til diskusjon

Som underlagsrapporter fra f.eks. tilsynssensorer inngår de man mottok i 2010 eller på nyåret. De rapporter som ikke kommer med i 2010-rapporten, inngår i grunnlaget for neste års rapport.

0 Hvilken behandling får rapporten på instituttet?

Malen for rapporten ble lagt frem på programrådsmøter i februar, der alle ble invitert til å komme med innspill.

Rapporten legges frem på instituttstyremøte 24. mars til orientering og diskusjon, og på dialogmøtene med alle studieretningene til arbeidet med rullerende årsplan.

Rapporten legges frem på de neste programrådsmøter for videre oppfølging. Rapporten vil også være et viktig underlagsmateriale til halvdagsseminaret om studiekvalitet ved IKOS 11. april 2011.

1 Søkning

1.1 Søkertallene for BA-AAS/MA-AAS

søknadsalternativ	20 10		20 09		20 08		20 07		20 06	
	plasser*	søkere**	plasser	søkere	plasser	søkere	plasser	søkere	plasser	søkere
BA-AAS	196***	500	125	242	125	273	125	263	125	285
582 Japansk med Japan-studier	45	190								
592 Kinesisk med Kina-studier	45	95								
923 Midtøstenstudier med arabisk	50	137								
595 Midtøstenstudier med hebraisk	5	10								
598 Midtøstenstudier med persisk	13	34								
868 Sør-Asia områdestudier	18	18								
694 Sør-Asiastudier med hindi	15	9								
695 Sør-Asiastudier med sanskrit	5	5								
MA-AAS	60	114	50	86	50	78	50	88	40	65
1470 Arabisk		8		11		8				
1471 Sør-Asia		6		6		6				

1474 Japansk		7		2		15				
1476 Midtøsten og Nord-Afrikastudier		26		19		18				
1477 Persisk		7		0****		3				
1479 Tibetan Studies		1 (5) Totalt : 6		0 (4) Totalt 4		0 (3) Totalt 3				
1480 Tyrkisk		1		4						
1482 East Asian Studies		10 (7) Totalt 17		14 (11) Totalt 25		3 (4) Totalt 7				
1478 Sanskrit		2		0		1				
1492 Semittiskspråkvitenskap med hebraisk		1								
2428 East Asian Linguistics		12 (1) Totalt 13		7 (0) Totalt 7		7 (1) Totalt 8				
2434 Chinese Society and Politics		12 (0) Totalt 12								
2435 Chinese Civilization		3 (1) Totalt 4								

*Plasser er antallet studieplasser som tilbys/ramme

**Søkere er antallet 1. prioritetsøkere

*** Språkprogrammet tok opp nye studenter siste gang høsten 2009. De orientalske språkene tilbys kun på AAS og programmet fikk grunnet dette utvidet rammen med 71 plasser. Hver studieretning har tildelt et visst antall plasser fra høsten 2010.

****Grunnet manglende undervisningsressurser ble det ikke tatt opp nye masterstudenter høsten 2009

Kilde: Tall er hentet fra <http://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/sta/fs/statistikk/opptak/10/> og FS-rapport 101.001 Internasjonale søkere er satt i parentes

1.2 Kommentarer til søkertallene (f.eks. svikt eller økning i søkningen).

I 2010 er det en betraktelig økning i antall 1. prioritets søkere til bachelorprogrammet for asiatiske og afrikanske studier (AAS). Det er to hovedårsaker til denne økningen. Bachelorprogram for språk tok opp nye studenter siste gang høsten 2009, og språkene arabisk, hebraisk, hindi, japansk, kinesisk, persisk og sanskrit (samt tyrkisk, men tyrkisk gis bare i oddetallsår, og inngår derfor ikke i kvalitetsrapporten for 2010), var fra og med høsten 2010 kun tilgjengelig gjennom AAS. AAS overtok antakelig en del av søkerne som tidligere hadde søkt på språkprogrammet.

En annen årsak til at søkertallet på bachelor har økt i 2010 er at søkerne måtte søke seg direkte inn på studieretningen via Samordna opptak. Dette gjorde studieretningene og studieinnholdet på AAS mer synlig og tilgjengelig for søkerne.

Det var også i 2010 en positiv økning i antall søkere til masterprogrammet for asiatiske og afrikanske studier. Årsaken til dette kan igjen ha forbindelse med Språkprogrammet, da de to studieretningene Semittisk språkvitenskap med hebraisk og East Asian Linguistics i 2010 ble overført fra

Språkprogrammet til AAS. I tillegg ble det opprettet to nye studieretninger: Chinese Civilization og Chinese Society and Politics. Studieretningene Midtøsten og Nord-Afrika og Persisk har økt mest. Se også punkt 2.2.1 og 4.2.1 for mer informasjon.

1.1 Søkertallene for BA-RELKUL/MA-REL/MA-KUMU/ARKIV

søknadsalternativ	20 10		20 09		20 08		20 07		20 06	
	plasser*	søkere**	plasser	søkere	plasser	søkere	plasser	søkere	plasser	søkere
BA-RELKUL 185 929	100	80	60	70						
MA-REL	32	31								
MA-KUMU	33	33								
<i>Kulturhistorie 1418</i>		11								
<i>Museologi 2433</i>		22								
BA-REL			50	39	50	61	50	60	50	90
BA-KIS 185 200					125	123	125	116	125	160
MA-KIS			129	308	129	225	135	230	130	225
<i>Religionshistorie1419</i>		7		52						
<i>Kulturhistorie 1418</i>		8		38						
<i>Teatervitenskap 1420</i>				10						
<i>Idehistorie 1417</i>		9		40						
<i>CES 1421</i>				72						
HF1-ARKIV	20	75	25	63						

Kilde: Tall er hentet fra <http://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/sta/fs/statistikk/opptak/10/> og FS-rapport 101.001

*Plasser er antallet studieplasser som tilbys/ramme

**Søkere er antallet 1. prioritetssøkere

1.2 Kommentarer til søkertallene

I 2010 var det i alt 613 søkere til RELKUL-programmet, det var 80 1. prioritetssøkere. 180 søkere fikk tilbud om plass og 124 takket ja.

Årsenheten i arkivkunnskap fikk tildelt 20 plasser i 2010, en nedgang på 5 plasser sammenlignet med 2009. Årsenheten hadde noe større søkning i 2010 enn i 2009.

MA-programmer med opptak 2 ganger i året har fått slått sammen tallene for høst og vår.

MA-KIS tar ikke lengre opp nye søkere. Siste opptak var våren 2010 for studieretningene religionshistorie, kulturhistorie og idehistorie. Da det normalt er flest søkere på høsten er søkertallene for 2010 lave. Antall plasser og samlet søkertall for 2009 inkluderer opptaket våren 2010 som hører innunder studieåret 2009/2010.

Det er opprettet nye masterprogrammer for kulturhistorie og museologi (man søker seg inn på studieretningen), og religionshistorie. Kulturhistorie og religionshistorie har opptak 2 ganger i året, museologi 1 gang i året. Første opptak var høsten 2010.

2 Utvikling av studieenhetsporteføljen

2.1 Emner

2.1.2 Utvikling av/ending i emneporteføljen

Fakultetet ønsker at studentene får et realistisk inntrykk av emnetilbudet. Emner som ikke er med i ruteringsplanen for PEE, og som man ikke vet når tilbys igjen, bør derfor nedlegges. Universitetet

ønsker at det tilbys færre emner med få deltakere. Redegjør for instituttets strategiske utvikling av emneporteføljen og hvor man er i det arbeidet i forhold til 2009 og 2011 år.

Fag (= alt med samme stedkode)	antall opprettet	antall nedlagt
Øst-Asia (BA-nivå) 3 emner ble flyttet fra 1000 til 2000-nivå, som følge av opprettelsen av to nye 40-grupper: 40OMR-JAP og 40OMR-KIN som inngår i to nye studieretninger ved AAS, Japansk med Japan-studier og Kinesisk med Kina-studier	3	4
Kulturhistorie (BA-nivå) Nytt engelsk emne opprettet innenfor IaH rammen. Tilbys HFBA-RELKUL-80KULH2 og HFUTV	1	
Sør-Asia (MA-nivå) 4 nye forskningsnære masteremner på 5 sp	4	
Religionshistorie (MA-nivå) 3 nye på 10 sp, bla som følge av nytt masterprogram for religionshistorie som ble etablert med opptak høsten 2010 4 nye forskningsnære masteremner på 5 sp	7	
Øst-Asia (MA-nivå) Nye emner som følge av nye studieretninger som ble etablert med opptak høsten 2010: Chinese Society and Politics og Chinese Civilization 2 forskningsnære emner som tilbys flere studieretninger ved Øst-Asia	11	
Kulturhistorie/museologi (MA-nivå) 5 nye emner som følge av nytt masterprogram som ble etablert med opptak høsten 2010: Kulturhistorie og museologi 7 forskningsnære emner på 5 sp	6/6	
Arabisk (MA-nivå) Opprettes ut i fra et generelt behov for flere emner på masternivå på arabisk	1	

Generell kommentar til opprettelser av nye emner og nedleggelse:

Etter år med revisjon av bachelorprogrammene, begynte man i 2010 prosessen med revisjon av masterprogrammene. Derav behov for mange nye masteremner. IKOS reviderte større deler av sin masterportefølje i 2010 med opprettelse av to nye masterprogrammer: Kulturhistorie og museologi, og religionshistorie. KIS-masterprogram tar ikke opp nye studenter. På AAS-master ble det opprettet

to nye studieretninger Chinese Society and Politics og Chinese Civilization. Chinese studies tar ikke opp nye studenter. Nedleggelse av emner i masterporteføljen begynner ikke før enn våren 2011. En prosess som tar utgangspunkt i analyser av hvilke emner man kan nedlegge uten at det går utover studenters studieprogresjon, for de studenter som har opptak på studieprogrammer som ikke tar opp nye studenter.

2.1.3 Karakterbruk

Hele karakterskalaen A-E skal brukes på alle nivåer med C som karakteren som gis en normalt begavet student som per 10 studiepoeng arbeider 13t20m i uka med studiene. Særlig på master brukes fortsatt overveiende karakterene A-B-C.

2.1.3.1 Hvilke tiltak har instituttet for at karakterskalaen skal brukes etter intensjonen?

Problemstillingen ble drøftet i programrådene, og de enkelte studieretningsansvarlige pålagt å informere og bevisstgjøre sine kolleger. Et sentralt tiltak på AAS-programmet var en meget detaljert karakterbeskrivelse for masteroppgaven, også oversatt til engelsk. Denne brukes nå aktivt, og deles blant annet fast ut til eksterne og interne sensorer samt til studentene selv. En tilsvarende beskrivelse er under vurdering for RelKul-fagene.

2.1.3.2 Kommenter bruken av bokstavkarakterskalaen med utgangspunkt i [fakultetets karakterstatistikk](#)¹.

IKOS-fagene skiller seg ikke nevneverdig ut fra den samlede karakterbruken på fakultetet. Det er en relativt god fordeling på hele skalaen på BA-nivået, dog med noen mindre variasjoner som dels kan skyldes variasjoner i årskullene. På MA-nivå ligger IKOS-bruken på linje med tall for fakultetet som sådann, med en klar overvekt av de tre øverste karakterene. Statistikken tilsier ikke behov for tiltak på BA-nivå. Ad MA-nivå se pkt 2.1.3.3.

2.1.3.3 Kan det identifiseres vurderingsformer, emnetyper, nivåer, fag der skalaen brukes skjevt?

Det er en systematisk skjeve fordeling fra lavere grad (BA) via MA-emnene til MA-oppgaven. Våre mange fag er relativt like i så måte. Det er vanskelig å se for seg hvordan dette skal kunne rettes opp lokalt. Det var forrige undervisningslederens oppfatning fra UHRs Karaktersamling og sensurkonferanse at man i noen grad har resignert overfor problemet.

2.1.3.4 I hvilken grad og hvorfor har tilsynssensorrapportene tatt opp karakterbruk.

Bruken av tilsynssensorrapportene tas jevnlig opp i programrådene, gjerne i sammenheng med kvalitetssikringssystemet generelt. Det er klart en varierende bruk av rapportene på våre fag. Dette skyldes to forhold. Det ene er utfordringer vi har hva angår samarbeidet med tilsynssensor. For flere av våre små språkfag (tyrkisk, persisk, hindi og andre) er det problematisk å identifisere mulige tilsynssensorer. De skal både kjenne faget, og de skal kunne lese norsk. Et annet forhold er at enkelte fagmiljøer ikke riktig vet hvordan de skal forholde seg til rapportene, og gjør således lite bruk av dem. Dette har vi forsøkt rette opp gjennom å bevisstgjøre de studieretningsansvarlige. For godt og vel halvparten av våre fag fungerer ordningen imidlertid utmerket. Rapportene oppleves som gode og nyttige, og drøftes ivrig i studieretningsrådene.

2.1.4 Er det emner der statistikk over klager på, trekk fra og ikke møtt på eksamen kan være en indikasjon på sviktende kvalitet (f.eks. misforhold mellom emnebeskrivelse og faktisk innhold, mellom undervisnings- og vurderingsformer m.m.)?

Studieadministrasjonen på IKOS har nedlagt et betydelig arbeid i å få oversikt over opptaks- og frafallstall. Omleggingen av AAS (til strammere løp og langt færre valgmuligheter) har gjort det noe kronglete å få full oversikt. Tallene tyder imidlertid på at vi har klart å holde på studenter på

¹ <http://www.hf.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/studieadministrasjon/studiestatistikk/karakterbruk/>

innføringsemnene gjennom det første semesteret i større grad enn vi gjorde i 2008. Det er imidlertid utfordringer, særlig knyttet til arabisk og japansk blant de store fagene. I noen grad kan dette forklares ved at vi tok opp færre. Men vi er bekymret for situasjonen og vurderer å sette inn ytterligere ressurser for å bedre undervisningssituasjonen ytterligere.

På arabisk ønsker fagmiljøet å legge om undervisningen, fra den tradisjonelle vekten på grammatikk til mer vekt på språkbeherskelse. Instituttet støtter dette, blant annet med midler til et seminar med den anerkjente forfatteren av den nye læreboken, Kristen Brustad fra University of Texas at Austin. I det nye undervisningsopplegget inngår også mer bruk av alternative digitale læringsverktøyer, noe vi også håper kan bidra til bedring av frafallstallene.

Vi har registrert stor strykpersent ved emnet REL1003 Innføring i sammenliknende religionsstudier
Emnet har spesielle utfordringer:

1. Stort antall studenter
2. ca. 50% av studentene kommer fra (flere) andre programmer
3. Mange av studentene kommer direkte fra videregående skole
4. Til dels dårlig oppmøte til undervisningen.
 - a) Til dels dårlig oppmøte på forelesningene, med 60-70% til stede (av de eksamensregistrerte, ikke av totalt påmeldte) gjennom semesteret.
 - b) Enda lavere oppmøte til seminarundervisningen. Seminarlærerens inntrykk er at det skyldes krav til egeninnsats.

En mulig forklaring på høy strykpersent kan være RelKul-programmets lave opptakskrav.

- a) Relativt høyt antall studenter som ikke primært ønsker seg til dette programmet
- b) relativt høy andel svake studenter

For å få klarhet i dette, vil vi gå grundig igjennom tall som viser *hvilke* studenter som stryker (gjærne sett i sammenheng med de som ikke gjennomfører)

Forbedringspotensial:

Når oppmøtet på forelesningene holder seg omtrent konstant gjennom hele semesteret viser det at undervisningskvaliteten ikke er et hovedproblem.

Gjennom samtaler med studentene (individuell veiledning av 70 BA-studenter på emnet REL1001 våren 2010) fikk faglærer et klart inntrykk av hva studentene (de aktive!) ønsket for emnet REL1003:

1. Flere forelesninger (det har vært gitt 12)
2. Færre forelesere, eller bedre ballanse mellom "gjæsteforelesere" og hovedlærer (i tillegg til hovedlærer og seminarlærer underviste 4 av fagets lærere på emnet, i alt 8 forelesninger) og hovedlærer (4 forelesninger).

Seminarundervisningen:

1. Skille ut RELKUL-programmets studenter og organisere dem i egne grupper (ble gjort, men ikke fulgt opp aktivt i undervisningsopplegget)
2. Nedtoning av skillet mellom forelesninger og seminarundervisning vil gi seminarlærerne en funksjon som "lim" mellom forelesningsrekken og undervisningen som gis i gruppene.

For innføringsemnet KULH 1001 Europas kulturhistorie har det i likhet med REL 1003 vært større frafall enn på andre BA-emner. Det er et emne som har et relativt stabilt antall studenter totalt fra år til år (mellom 50-60 studenter som tar eksamen viser tallene fra de siste 4 gangene) men der kun en tredjedel av studentene er programstudenter. At det er flere programstudenter som stryker eller faller fra enn andre, kan skyldes at det for programstudentene ofte er første semester av BA-graden (i motsetning til de som velger emnet som en del av en 40-gruppe). 12 av 15 bestod, dvs 3 stryker høsten 2010. Utvalget er så vidt lite at det ikke er grunn til stor alarm. Like fullt vil vi følge opp programstudentene i langt større grad fremover og på bakgrunn av signaler fra tidligere studenter iverksette ulike tiltak: eksempelvis skille ut RELKUL-programmets studenter og organisere dem i egne seminargrupper. Gjennomføre langt flere seminarer for denne gruppen. Det er også planlagt et undervisningsopplegg i samarbeid med Nasjonalbiblioteket – for å orientere studentene tidlig om

kulturhistorisk interessant kildemateriale og perspektiver på et konkret materiale. Det er altså i mottak og oppfølgingsgrad av de helt nye studentene vi setter inn ressurser (jf også pkt 6.2)

2.1.5 Emnebeskrivelser

Fakultetet ba i rundskriv 17. september 2009 (dokument 7 i sak 2008/2272) instituttene om at alle emner tilbudt i 2010 skulle ha emnebeskrivelser brakt i overensstemmelse med [fakultetets krav](#)² til informasjon om læringsutbytte m.m.

2.1.5.1 Hadde alle emner instituttet tilbød i 2010, emnebeskrivelser ihht disse kravene?

Med unntak av noen få emner på MØNA-faget ble alle emnebeskrivelser revidert med henblikk på fakultetets retningslinjer i løpet av 2010. IKOS opprettet egen nettside for ansatte som gir en kortfattet innføring i kravene til emnebeskrivelser og læringsutbytte:

<http://www.hf.uio.no/ikos/for-ansatte/arbeidsstotte/studieadministrasjon/emner/laeringsutbytte.html>

Vi har lagt særlig vekt på å kvalitetssikre de obligatoriske utenlandsoppholdene og har laget egne ressursider for disse. Eksempel hentet fra KIN2110 Kinesisk 3+4

<http://www.uio.no/studier/emner/hf/ikos/KIN2110/Informasjonsskriv.html>

2.1.5.2 Hvilke rutiner har instituttet for kvalitetssikring av emnebeskrivelser?

Alle emnebeskrivelser gjennomgås semesteret før, når undervisningsplanen legges. Ansvarlig for dette er ikke emneansvarlige alene, men også studieretningsansvarlige. Dessuten bidrar studiekonsulentene. I 2010 ble alle emnebeskrivelser kvalitetssikret av undervisningsleder.

2.2 Programmer, studieretninger, årsheter, emnegrupper

Opplisting med begrunnelse for

- opprettelse, gjenåpning/stenging for nye studenter, nedleggelse som utgått i FS

- vesentlige endringer i innhold/emnesammensetning/målsetning

av studieprogrammer/årsheter, studieretninger, 80-grupper og programviktige 40-grupper

2.2.1 Endringer som er gjort ved programmer/studieretninger/emnegrupper i rapporteringsperioden ved AAS

FS kode	Navn	Beskrivelse av endring	Årsaker til endring
HFB-AAS-MØNA	Midtøsten og Nord-Afrika	Studieretningen er vedtatt at skal utfases og tar ikke opp nye studenter høsten 2010 (siste opptak H09). Studenter som allerede er tatt opp på studiet skal ha mulighet til å fullføre som planlagt, samt ha mulighet til å søke på master på grunnlag av slik bacheloren var bygget opp da de fikk opptak til den. Studieretningen erstattes av fire nye studieretninger; <ul style="list-style-type: none">• Midtøsten-studier med arabisk	Som følge av faglige prioriteringer fase II og ønsker fra fagmiljøene i tenkingen omkring forbedring av studietilbudet på instituttet. Dessuten behov for større kontroll over antallet studenter ved språkemenene og større synlighet i profileringen av programmet: Ved AAS-BA studerer man språkbasert områdekunnskap

² <http://www.hf.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/studieadministrasjon/program-emner/behandling-emner/emnebeskrivelse.html>

		<ul style="list-style-type: none"> • Midtøsten-studier med hebraisk • Midtøsten-studier med persisk • Midtøsten-studier med tyrkisk 	
HFB-AAS-SAS	Sør-Asia	Samme som over. Studieretningen erstattes av tre nye studieretninger; <ul style="list-style-type: none"> • Sør-Asia områdestudier • Sør-Asia-studier med hindi • Sør-Asia-studier med sanskrit 	Som over.
HFB-AAS-ØAS	Øst-Asia	Samme som over. Studieretningen erstattes av to nye studieretninger; <ul style="list-style-type: none"> • Kinesisk med Kina-studier • Japansk med Japan-studier 	Som over.
185 582 HFB-AAS-JAPJ	Japansk med Japan-studier	Opprettet ny studieretning på bachelornivå med obligatorisk fordypning i språk. Første opptak er høsten 2010.	Som over.
185 592 HFB-AAS-KINKS	Kinesisk med Kina-studier	Samme som over.	Som over.
185 923 HFB-AAS-MØSA	Midtøsten-studier med arabisk	Samme som over.	Som over.
185 595 HFB-AAS-MØSH	Midtøsten-studier med hebraisk	Samme som over.	Som over.
185 598 HFB-AAS-MØSP	Midtøsten-studier med persisk	Samme som over.	Som over.
HFB-AAS-MØST	Midtøsten-studier med tyrkisk	Samme som over.	Som over.
185 868 HFB-AAS-SASO	Sør-Asia områdestudier	Samme som over.	Som over.
185 694 HFB-AAS-SASH	Sør-Asia-studier med hindi	Samme som over.	Som over.
185 695 HFB-AAS-SASS	Sør-Asia-studier med sanskrit	Samme som over.	Som over.
80-OMR-SØR-ASIA	Områdekunnskap om Sør-Asia	Ny emnegruppe med fordypning i områdekunnskap om Sør-Asia. Samme emner som 40-OMR-SØR-ASIA, men denne inkluderer et obligatorisk utenlandsopphold på 30 studiepoeng.	Fordypningsgruppen ble opprettet i forbindelse med opprettelsen av en ny studieretning, Sør-Asia områdestudier.
40-OMR-JAP	Japan-studier	Ny emnegruppe i områdekunnskap om Japan med mer obligatorisk og fastsatt løp.	40-gruppen ble opprettet i forbindelse med opprettelsen av en ny studieretning, Japansk med Japan-studier.
40-OMR-KIN	Kina-studier	Ny emnegruppe i områdekunnskap om Kina med	40-gruppen ble opprettet i forbindelse med opprettelsen

		mer obligatorisk og fastsatt løp.	av en ny studieretning, Kinesisk med Kina-studier.
HFM2-AAS-KIN		Tar ikke opp flere studenter fom høst 2010. Siste opptak var høsten 2009. Erstattes av to nye studieretninger CHINC og CHINP.	Etter ønske fra fagmiljøene og for å tilby mer attraktive, tydeligere og forskningsnære masterløp.
185 2435 HFM2-AAS-CHINC	Chinese Civilization	Ny studieretning på master opprettet med opptak første gang høsten 2010.	Som over.
185 2434 HFM2-AAS-CHINP	Chinese Society and Politics	Ny studieretning på master opprettet med opptak første gang høsten 2010.	Som over.
185 2428 HFM2-AAS-EAL	East Asian Linguistics	Studieretningen er overført fra Språkprogrammet.	For å konsolidere IKOS' fag i ett studieprogram.
185 1492 HFM2-AAS-SEMS	Semittiskspråkvitenskap med hebraisk	Studieretningen er overført fra Språkprogrammet.	Som over.

2.2.1 Endringer som er gjort ved programmer/studieretninger i rapporteringsperioden ved RELKUL

FS kode	Navn	Beskrivelse av endring	Årsaker til endring
BA-REL	Religionsstudier	Det er vedtatt at programmet skal utfases og det tas ikke opp nye studenter høsten 2010 (siste opptak H09). Studenter som allerede er tatt opp på studiet skal ha mulighet til å fullføre som planlagt, samt ha mulighet til å søke på master på grunnlag av bacheloren slik den var bygget opp da de fikk opptak til programmet.	Religionshistorie har ønsket å styrke den faglig tilhørigheten til studentene og har ikke sett det hensiktsmessig å spre studentene på flere programmer. Samarbeidet med TF har ikke vært optimalt.
MA-KIS	Idehistorie Religionshistorie Kulturhistorie Teatervitenskap	Det er vedtatt at programmet fases ut og at det ikke tas opp nye studenter høsten 2010 (siste opptak var våren 2010). Studenter som allerede har begynt på studiet skal ha mulighet til å fullføre som planlagt. Studieretningen teatervitenskap er flyttet til estetikkprogrammet. (se punkt 7)	Det er opprettet nye masterprogrammer for å styrke den faglige tilhørigheten.
185 1419 HFM2-REL	Religionshistorie	Nytt masteprogram opprettet med opptak første gang høsten 2010.	Som over.
185 1418 185 2433 HFM2-KUMU	Kulturhistorie Museologi	Nytt masteprogram opprettet med opptak første gang høsten 2010.	Som over.

2.2.2 Endringer på programmene, studieretninger, årsenhet og emnegrupper som det er behov for i framtida ved AAS

FS kode	Navn	Beskrivelse av endring	Årsaker til endring
185 868 HFB-AAS-SASO	Sør-Asia områdestudier	Det vil i 2011 foretas en navneendring av studieretningen til India områdestudier. Endringen vil ikke føre til noen strukturelle endringer i studieretningens oppbygning, og studenter med opptak høsten 2010 vil få påført tittelen Sør-Asia områdestudier på vitnemålet.	For å tydeliggjøre studiets innhold, og forhåpentligvis tiltrekke flere søkere.
185 694 HFB-AAS-SASH	Sør-Asia-studier med hindi	Det vil i 2011 foretas en navneendring av studieretningen til India-studier med hindi. Endringen vil ikke føre til noen strukturelle endringer i studieretningens oppbygning, og studenter med opptak høsten 2010 vil få påført tittelen India-studier med hindi på vitnemålet.	For å tydeliggjøre studiets innhold, og forhåpentligvis tiltrekke flere søkere.
185 695 HFB-AAS-SASS	Sør-Asia-studier med sanskrit	Det vil i 2011 foretas en navneendring av studieretningen til India-studier med sanskrit. Endringen vil ikke føre til noen strukturelle endringer i studieretningens oppbygning, og studenter med opptak høsten 2010 vil få påført tittelen India-studier med sanskrit på vitnemålet.	For å tydeliggjøre studiets innhold, og forhåpentligvis tiltrekke flere søkere.
80-OMR-SØR- ASIA	Områdekunnskap om India	I forbindelse med navneendring på studieretninger innen Sør-Asia-studier vil også denne 80-gruppen få endret navn til 80-OMR-INDIA	
40OMR- SØRASIA	Områdekunnskap om India	I forbindelse med navneendring på studieretninger innen Sør-Asia-studier vil også denne 40-gruppen få endret navn til 40-OMR-INDIA	
185 1474 HFM2-AAS-JAP	Japansk	Det må vurderes om studieretningen skal omlegges til å bli en engelskspråklig studieretning.	I forhold til fakultetets ønsker om internasjonalisering hjemme og for å tilrettelegge for en større andel internasjonale engelskspråklige søkere.
185 1479 HFM2-AAS-TIB	Tibetan Studies	Det vil bli vurdert andre modeller for organiseringen av disse studiene	Delvis grunnet lavet søkertall til enkelte studieretninger, delvis for å effektivisere og utnytte

185 1482 HFM2-AAS-EAS	East Asian Studies		undervisningsressursene mer effektivt.
185 2435 HFM2-AAS-CHINC	Chinese Civilization		

2.2.2 Endringer på programmene, studieretninger, årsenhet og emnegrupper som det er behov for i framtida ved RELKUL

FS kode	Navn	Beskrivelse av endring	Årsaker til endring
185 929 HFB-RELKUL	Religionshistorie og kulturhistorie	Det er behov for et bredere utvalg av støttefag (40-grupper). Det er ønskelig med støttefag fra SV fakultetet.	For å tydeliggjøre studiets muligheter, og forhåpentligvis tiltrekke flere søkere.

3 Kvalitetssystemet

En forutsetning for et kvalitetssystem er at evalueringer og skriftlige rapporter brukes systematisk for å bedre studiekvaliteten slik at kvalitetssvikt kan oppspores og best practice spres.

3.3.1 Hvordan sikres administrativt og opplæringsmessig at emneansvarlig gjennomfører underveisevaluering?

Det er et generelt inntrykk at de fleste gjennomfører underveisevaluering i en eller annen form. Enkelte slurver imidlertid. Dette søker vi å følge opp gjennom programrådene og ved å minne om det på epost. Studieretningsmøtene vil også være et fora hvor alle blir minnet om dette.

3.3.2 Skriftlige emnerapporter (periodiske emneevalueringer og tilsynsensorrapporter)
Hvilken bruk gjøres av periodiske emnerapporter og tilsynsensorrapporter:

De periodiske emnerapportene tillegges relativt mye vekt av de emneansvarlige. Selve arbeidet med rapportene er i seg selv en bevisstgjøring omkring behovet for jevnlig kvalitetssikring, selv om det er en del frustrasjon omkring rapporteringsskjemaet og lignende. Spesielle problemer knyttet til enkeltemner tas opp direkte med undervisningsledelsen. Vi opplever at systemet med de periodiske emnerapportene fungerer relativt bra, selv om det er et gjenvendende behov for påminnelse.

For tilsynsensorrapport, se pkt. 2.1.3.4.

3.3.2.1 Drøftes de systematisk i undervisningsavdelingen, mellom undervisningsavdeling og instituttleidelse, i organer med studentrepresentasjon?

De periodiske emnerapportene og tilsynsensorrapportene drøftes ikke i organer med studentrepresentasjon. Se forøvrig pkt. 2.1.3.4.

3.3.2.2 Hvilke systemer finnes for oppfølging av negative og positive funn?

Førstelinde for negative og positive funn er studieretningsansvarlige. Også studiekonsulenter og programkonsulenter fanger opp særlig utfordringer. Slike forhold blir umiddelbart tatt opp med undervisningsledelsen og i programråd. Vi baserer oss i så måte ikke på et 'system', men på bevissthet og en forventning om åpenhet.

3.3.3 Beskriv andre evalueringer/undersøkelser (årlig studentevaluering, periodisk evaluering av program og årsenhet, kandidatundersøkelser, annet) som har vært gjennomført i rapportperioden og hvordan de er brukt for å forbedre programmet, med følgende momenter:

- viktige funn (positive og negative),
- tiltak (gjennomførte og planlagte).

Høsten 2010 ble det for første gang sendt ut evalueringsskjema (Questback) til arbeidsgiverne på Internasjonalt prosjektsemester – AAS4900. Besvarelsene og resultatene er ikke klare da denne rapporten utarbeides. I tillegg ble det innført semestervise evalueringsmøte med studenten på AAS4900 etter endt semester. Det ble skrevet en evalueringsrapport med forslag til tiltak basert på møtet, og gjennomførte tiltak med utgangspunkt i denne rapporten er blant annet:

- Forbedret/økt informasjon om Internasjonalt prosjektsemester ved at det holdes semestervise informasjonsmøter med programkonsulenter, tidligere AAS4900 studenter og representanter fra Utenriksdepartementet. Bachelorstudentene blir også invitert til disse møtene for at de skal være klar over tilbudet også før de er godt i gang med masteren. Dette håper vi vil bidra til at flere søker til master og at de kan legge opp et bedre masterløp med AAS4900 som en del av det, blant annet med hensyn til prosjektbeskrivelsen
- Innføring av en fastsatt svarfrist fra utenriksstasjonene (15. april og 15. november). Dette gjør det mer forutsigbart for studentene
- Utarbeidelse av en mal på en henvendelse til org/bedrift som ikke er gjennom UD som programkonsulenten sender på vegne av søkere. Vi har allerede sendt den ut til en bedrift hvorpå studenten har fått hospitantplass våren 2011. Teksten er sendt til et oversettelsesbyrå for å kvalitetssikre språket på norsk og spesielt engelsk.
- Videreutvikling av ny nettside som er mer spennende og mer informativ, både for studenter, utenriksstasjoner og andre arbeidsgivere. Arbeidet med å ferdigstille denne vil strekke seg ut i 2011.

Faglæreren på REL1001 Innføring i religionshistorisk teori gjennomførte våren 2010 individuelle samtaler med samtlige 70 studenter på emnet. Dette prøveopplegget viste seg å være svært nyttig. Studentene var takknemlige og til dels litt nervøse. Faglærer fikk mange opplysninger om studiet sett fra bakkenivå og studentene fikk møte en professor som tok deres akademiske situasjon på alvor. I den sammenheng var det viktig at det var deres skriftlige kvalifiseringsoppgave som var utgangspunktet for samtalen. Mange av forslagene som fremkom i samtalen bidro til smidigere løsninger. Se videre punkt 2.1.4

4 Internasjonalisering

Hovedutfordringene er et for lavt antall utreisende og ikke tilstrekkelig antall engelskspråklige emner å tilby innreisende. I gjeldende års- og langtidsplaner skal mobilitet og internasjonal eksponering i utdanningene økes. Antall inn- og utreisende studenter skal øke.

4.1 PROGRAM

4.1.1 Omfanget av utreise på programmene (inkludert utreise til utenlandssentre) med tabell over tallmaterialet fra [FS rapport FS270.001 Utvekslingspersoner] og kommentarer.

Program	Antall studenter reist ut	
	vår 2010	høst 2010
AAS-BA	42	32
AAS-MA	4	5
RELKUL-BA		2
KIS-BA		1

Kilde: FS rapport FS270.001 Utvekslingspersoner

Rapporten fanger kun opp utreisende på IKOS' avtaler, så tallene over viser til antall programstudenter som er reist ut på IKOS-avtaler. Flesteparten av utreisende på AAS-BA er studenter som er i utlandet for å ta språk 3 og/eller 5+6. Språk 5+6 inngår ikke i BA eller MA grad, og er noe studentene tar i tillegg, men de benytter enten studieretten på BA eller MA til å reise ut. Tallet for utreisende masterstudenter inkluderer studenter på AAS4900- Internasjonalt prosjektsemester. Mange av våre studenter reiser på feltarbeid, men dette blir ikke registret i FS. Oppholdene i felt varierer fra 2 uker til et fullt semester.

4.1.2 Oversikt over obligatoriske utenlandsopphold

Studentene ved xxx2110-ernene er i utlandet i høstsemesteret og avlegger eksamen ved UiO påfølgende vårsemester. Tallene i tabellen er samtlige studenter som har fått opptak på disse emnene, og inkluderer studenter fra flere institutter og programmer.

Emne	Antall studenter reist ut		
	Høst 2010	Vår 2010	Høst 2009
JAP2110	AAS 11 SPR 28 Andre 7 Totalt 46		AAS 18 SPR 18 Andre 8 Totalt 44
KIN2110	AAS 14 SPR 7 Andre 6 Totalt 27		AAS 9 SPR 9 Andre 9 Totalt 27
KIN3110/3120	5 studenter dro ut for ett år: AAS 2 SPR 2 Andre 1		2 studenter dro ut for ett år: AAS 1 Andre 1
"Japansk 5+6"	20 studenter dro ut for ett år: AAS 7 SPR 9 Andre 4		AAS 3 SPR 7 Andre 1 Totalt 11
ARA2110	AAS 15 SPR 7 Andre 1 Totalt 23		AAS 14 SPR 4 Totalt 18
ARA3110/3120	AAS 2 Andre 2 Totalt 4	AAS 6 SPR 1 Andre 3 Totalt 10	AAS 8 SPR 1 Enkeltemne 3 Totalt 12
HEB2110	Emnet tilbys kun annethvert år		AAS 1 SPR 1 SVB 1 Andre 2 Totalt 5
PER2110	Emnet tilbys kun annethvert år		Ingen utveksling pga sikkerhetssituasjonen i Iran

TYR2110	Utreise sommer 2010: AAS 1 SPR 1 Andre 2 Totalt 4 (Fritak for resten)		Emnet tilbys kun annethvert år
---------	--	--	--------------------------------

Kilde: FS rapport FS270.001 Utvekslingspersoner
FS rapport FS451.001 Undervisningspåmeldte studenter
Manuelle lister

4.1.3 Kommenter tallene ovenfor (økning/nedgang). Er det satt i gang tiltak for å øke antallet?

Det er vanskelig å finne tall over internasjonalisering på en enkel, oversiktlig og pålitelig måte. Semesterets lengde er annerledes i Asia enn hos oss. I Japan f.eks, slutter som regel vårsemesteret i slutten av januar. I FS-rapport 270.001 blir studenter som kommer hjem i januar, registrert på vårsemesteret selv om de kun har tatt høstsemesteret i Japan.

I tillegg er rapporten misvisende når det gjelder studentens programtilhørighet. Det står ikke hvilket program studentene tilhørte da de var i utlandet, men hvilket program de tilhører når man åpner rapporten.

Med andre ord kan man ikke stole på tall fra FS alene, noe som gjør det å finne korrekte tall over utreisende studenter til en tidkrevende jobb.

Tallene for utreisende AAS programstudenter på xxx2110 er jevne. De virkelig interessante tallene blir å finne i 2011, jamfør den omfattende revisjonen av AAS-BA programmet (se punkt 2.2.1) og våre bekymringer rundt det å holde på studentene fra 2. til 3. semester.

4.1.5 (Internasjonalisering hjemme) - Kommenter andel av undervisning på engelsk (evt andre fremmedspråk) i programmene. Hvilke programmer har lite utbygd tilbud, og hvilke planer er det om å gjøre noe med dette?

AAS-programmene: Både på bachelor- og masternivå benyttes fremmedspråk som engelsk, arabisk, kinesisk og japansk i undervisningen. På masternivå har vi seks engelskspråklige studieretninger (Tibetan Studies, East Asian Studies, East Asian Linguistics, Chinese Civilization og Chinese Society and Politics og Sanskrit), og i 2011 vil instituttet vurdere om ytterligere en studieretning, Japansk, skal gjøres om til engelskspråklige studieretning.

RELKUL-programmene: Det er få engelskspråklige emner på religionshistorie og kulturhistorie. På BA-nivå har vi emnene REL3010 Athropology of Buddhism og KULH1492 Cultural Encounter. Begge emnene er har en stor andel internasjonale studenter.

Se ellers punkt 4.2.2

4.1.6 Mulighetene programmet gir for internasjonalisering

- a) er det programmer som mangler muligheter for utenlandsopphold (plass i utdanningsløpet),
- b) er det programmer som mangler mulighet for innpassing av utenlandsstudier i programmets oppbygning, *
- c) hvilke programmer/studieretninger har "integreerte og tilrettelagte" studieopphold i utlandet? **
- d) hvor mange av programmene har konkrete anbefalte studiesteder i utlandet for sine studenter
- e) hvordan jobber de vitenskapelig ansatte med å øke interessen blant studentene?
- f) hvordan jobber de administrative for å øke interessen blant studentene?

* - det menes her at et antall emner ute kan innpasses enten i obligatoriske eller i frie grupper.

** - med "integreert og tilrettelagt" menes opphold på steder der studenter forventes å ta et gitt opplegg som enkelt kan innpasses i studieprogrammet som del av ikke-frie 80- og 40-grupper inkl. obligatoriske deler.

AAS- BA programmet gir studentene svært gode muligheter for utenlandsopphold. For alle studenter med opptak høsten 2010 gjelder et obligatorisk utenlandsopphold i 3. semester. Dette er godt synliggjort gjennom programsidene og xxx2110 emnebeskrivelsene med videre henvisninger til ressursider for de integrerte utenlandsoppholdene (se punkt 2.1.5.1). Det holdes egne informasjonsmøter omkring utenlandsoppholdene for hvert fag under emnene xxx1120 hver vår. Studentene har også mulighet til å dra på utveksling utenom dette opplegget, men det er ikke lagt spesielt til rette for dette og innpassing går ofte på bekostning av områdestudiene (programmet har ikke frie emner, med unntak av studieretningen Sør-Asia/India områdestudier). Det finnes mange avtaler som er relevante og tilgjengelige for programmets studenter.

På masternivå er det spesielt relevant å trekke fram programmets eget tilbud: Internasjonalt prosjektsemester (AAS4900). Emnet gir studenten mulighet til å være utplassert ved en utenriksstasjon, organisasjon eller bedrift i et semester, og i 2010 gjennomførte sju studenter AAS4900. Studentene får 30 studiepoeng i uttelling ved bestått prosjektrapport(er). I tillegg utfører en stor andel av masterstudentene feltarbeid i utlandet i løpet av masterstudiet.

Bachelorprogram for religionshistorie og kulturhistorie gir studentene gode muligheter for utenlandsopphold. Det er anbefalt å ta et semester i utlandet som en del av de frie emnene i graden. Det er imidlertid få studenter som tar i bruk avtalene. (se punkt 4.4.6)

Alle studentene blir invitert pr e-post og på programsidene til informasjonsmøte om delstudier i utlandet både på IKOS og HF i forkant av søknadsfristen hvert semester.

På masternivå er det ikke i samme grad lagt til rette for et utenlandsopphold. De valgfrie emnene må tas innen faget og vil kreve større faglig tilknytning mellom vertsuniversitet og fagmiljøene på programmet. Mange av studentene velger imidlertid å gjennomføre et feltarbeid i utlandet i forbindelse med masteroppgaven. I 2010 var det 18 studenter som fikk støtte fra programmets faglig-sosiale midler til opphold i utlandet. 10 gjennomførte feltarbeid, 8 studenter fikk støtte til andre typer opphold som deltakelse på seminar.

Generelt: Det vi har innsett i 2010 er en stor mangel av konkrete, anbefalte og relevante studiesteder for våre studieretninger på masternivå. Studentutveksling på master krever langt bedre integrerte og tilrettelagte studieopphold enn de vi legger opp til i dag. Noe som igjen krever en helt annen faglig forankring av avtaleporteføljen. Se for øvrig punkt 4.4.6

4.2 EMNER

4.2.1 Engelskspråklige emner

Antall emner med undervisning på engelsk skal økes på fakultetet som helhet og i større grad tilbys programstudenter som internasjonalisering hjemme og til utvekslingsstudenter. Merk av hvilke emner som inngår som obligatorisk i et norsk program

Opprettede emner 2010: emnekode og –navn Emnekode og navn	antall studenter eksamen		Oblig i prog
	vår 2010	høst 2010	(ja/nei)
KULH1492 - Cultural encounters - historical cases		19	Nei
EAST2504 East Asia: Great traditions			Nei
KIN4310 Approaches to the study of Chinese civilization. Theories and methodologies			Ja
KIN4510 Approaches to the study of Chinese Society and Politics. Theories and methodologies		6	Ja

KIN4320 Topics in Chinese History and Thought (første gang vår 2011)			Ja
KIN4330 Topics in Chinese Literature			Ja
KIN4520 Topics in Chinese Society and Politics			ja
KIN4390 Master's Degree thesis in Chinese Civilization			Ja
KIN4591 Master's Degree thesis in Chinese Society and Politics			Ja
KIN4593 Master's Degree thesis in Chinese Society and Politics			Ja
HIN4011 Advanced readings in hindi		1	Nei
SAS4011 New Themes in South Asia Studies		1	Nei
SAS4210 Religion and politics in South Asia	5		Nei
ARA4506 Key Concepts of Arabic Language and Culture – A Comparative Analysis		3	Nei
JAP4510 Contemporary Japanese Popular Culture		8	Nei
KOS4015 New Themes in Asia and Middle East Studies	2		Nei

Kommentar: Flere av emnene har ikke oppstart før enn i 2011 og fremover

Nedlagte engelskspråklige emner 2010 Emnekode og -navn	Begrunnelse
EAST1504 East Asia: Great Traditions	Emnet ble flyttet til 2000-nivå

4.2.2 Kommenter utviklingen av/endringer i kapasiteten på emneporteføljen for engelskspråklige emner (bl.a. forholdet mellom nedleggelse/opprettelse, konsekvenser for oppfyllelsen av målene i vedtatte planer, "emnepakker" på engelsk for innreisende studenter m.m)

Utviklingen av engelskspråklige emner finner man nærmest kun på masternivå, henholdvis innenfor de engelskspråklige studieretningene på AAS-master. Flere av emnene har ikke oppstart før enn i 2011, derav ingen studenter i 2010. Fakultetets uttalte behov for engelske emner og emnepakker ovenfor innreisende studenter er diskutert i programråd. Instituttets programmer/studieretninger har ikke samme behov eller ønsker om engelske emner verken på BA-nivå eller MA-nivå. Sett i et studentutvekslingsperspektiv og ovenfor IKOS sine internasjonale partnere er behovet sterkt tilstede. På BA-nivå har vi et meget nøkternt tilbud på engelsk. Viljen blant våre vitenskapelige ansatte er ikke stor til å utvikle engelske emner. Det pekes blant annet på at norskspråklige studenter generelt har vanskelig for å henge med i engelskspråklig undervisning på BA-nivå. Vi risikerer større frafall av norskspråklige enn gevinst av engelskspråklige studenter. På MA-nivå stiller det seg annerledes, ettersom studentene da har vært gjennom flere år med engelskspråklig pensum. Også her gjenstår det imidlertid å se om vi får en gevinst i form av økt antall studenter fra utlandet. Det er ikke veldig tydelig ennå, på våre engelskspråklige studieretninger på master om Kina. Her ser vi imidlertid at studentene er fornøyde med at undervisningstilbudet er på engelsk.

Et unntak finnes imidlertid på BA-nivå, KULH1492 - Cultural encounters - historical cases. Emnet ble opprettet høsten 2010 og tilbys både utenlandske og norske studenter ved studieretningen kulturhistorie ved REL-KUL programmet. Man håper emnet skal tilbys permanent og være med på å stimulere norske studenter til å reise ut, samtidig som man har et tilbud til innreisende studenter, som i dette emnet blir godt integrert med de norske.

Instituttet har kompetansen, men ikke ressurser nok til å innlemme dette emnet i en "tematisk emnepakke" på 30 sp. Emnepakker av en slik art er problematisk for ett institutt å utvikle. Emnene bør tilbys i samme semester, og skal man ha ressurser til det, må emnene integreres i våre ordinære

studieløp innenfor rammen av internasjonalisering hjemme. Veien dit synes lang. Et stimulerings tiltak fra fakultetet om å få støtte til inntil 50 timer for å utvikle engelske emner er ikke nok i det lange løp. Et annet mulig tiltak som kan stimulere til å utvikle engelske emner og som vi har tatt opp tidligere, er kurstilbud ved UiO for å bygge opp den pedagogiske og språklige kompetansen til vitenskapelige ansatte som vil undervise ved engelske emner. Vi har ennå ikke funnet noe slikt tilbud som går utover det allerede eksisterende kurs i "Akademisk engelsk" ved UiO. Våre MAS-emner inngår i de allerede eksisterende Scandinavian Studies pakkene koordinert av ILN.

4.2.3 Antall innreisende studenter

Innreisende utvekslingsstudenter på instituttets erasmusavtaler	antall studenter	
	vår 2010	høst 2010
Katholieke Universiteit Leuven		2
Rijksuniversiteit Groningen		1
Universität Potsdam	1	3
Radboud Univeristeit	1	1
Humboldt Universität	1	3

4.3 ENGELSKSPRÅKLIGE MASTERPROGRAMMER

Vurder studentsammensetningen (antall norske/internasjonale studenter) på engelskspråklige masterprogrammer/-studieretninger.

4.3.1 Tabell

Masterprogram / studieretning	antall studenter	
	norske	Internasjonale
AAS/Tibetan Studies	0	5
AAS/East Asian Studies	13	6
AAS/East Asian Linguistics	6	0
AAS/Chinese Civilization	0	0
AAS/Chinese Society and Politics	6	0
AAS/Chinese (siste opptak H09)	4	2

Kilde: FS-rapport 724.001 og Student samlebilde

4.3.2 Vurdering

De engelskspråklige studieretningene bidrar klart til HF og UiOs internasjonale profil. Antall kvalifiserte internasjonale søkere til studieretningene ligger imidlertid noe tilbake for ønske. Fagmiljøene i samarbeid med undervisningsledelsen vurderer for tiden en annen organisering av studieretningene. I tillegg er opptakskravene endret slik at det vil være mer attraktivt å søke opptak høsten 2011 for søkere med et Østasiatisk språk som morsmål.

4.4 AVTALER – STUDENT- OG LÆRERUTVEKSLING

4.4.1 Beskriv studentmobiliteten ved instituttet ut fra avtaleporteføljen.

Erasmusutveksling: Studentmobilitetstallene for inn- og utreisende ved IKOS har økt fra 14 i 2009 til 25 i 2010. Av disse er 13 innreisende studenter og 12 utreisende. Av de 12 utreisende studentene har 3 programtilhørighet til IKOS, men de resterende har studierett ved andre programmer på HF (1 student ved SV-fakultetet).

Studentmobilitetstallene viser også en klar skjevhet i hvor studentene søker seg ut, der Humboldt Universitet (HU) i Berlin er overrepresentert. Den store overvekten av studenter som søker seg til HU kan muligens forklares ut i fra universitetets omdømme, men også at studenter som søker allerede behersker undervisningsspråket. En annen faktor som kan være en medvirkende årsak bak

den skjeve fordelingen er at avtalen mellom IKOS og HU er preget av et langvarig godt samarbeid og kontakt mellom avtalepartnerne. Slike aktive avtaler er ønskelig å opprettholde da de bidrar til å gi studentene gode forutsigbare utvekslingsopphold. Av de andre avtalene i instituttets portefølje er avtalene med universiteter i engelskspråklig land eller med utvekslingspartnere som benytter engelsk som undervisningsspråk. Igjen ser vi at undervisningsspråk kan være en sterkt motiverende faktor hos søkerne. De innreisende studenter gjenspeiler i større grad bredden i IKOS avtaler. Igjen kan variasjonen blant innreisende skyldes at UiO tilbyr flere engelskspråkelige emner.

4.4.2 Beskrivelse av lærer- og ansattmobilitet ved instituttet

Avtale	antall lærere	
	Norske ut	Internasjonale inn
Universität Potsdam	Sigurd Hjelde	
Universität Würzburg	Ute Hüsken	
Universität Würzburg		Heidrun Bruckner

4.4.3 Kommentarer til tallene for lærermobilitet inn og ut, for eksempel hvordan innreisende lærere er blitt utnyttet i instituttets undervisning.

IKOS har også vært aktive med hensyn til lærermobiliteten blant de vitenskapelige ansatte. I 2010 har 2 vitenskapelig ansatte gjennomført utvekslingsopphold og kontaktreiser. Disse har benyttet seg av ERASMUS avtaler og -midler. I løpet av våren 2011 venter IKOS innreisende besøk. Det er planlagt at innreisende lærere fortsatt skal inkorporeres i undervisningen for å gi ikke-mobile studenter en bredere faglig innsikt, men også nye tilnærminger og innfallsvinkler til faget gjennom internasjonal kompetanse.

4.4.4 Mobilitet for administrativt ansatte

Ingen administrative ansatte har vært på utveksling gjennom ERASMUS programmet i 2010.

4.4.6 Evaluering av avtaleporteføljen (lærermobilitet): er det avtaler som bare brukes for lærermobilitet? (kapasitet, nye avtaler, avsluttede avtaler, spesielt bra/dårlig samarbeid vedrørende enkelte avtaler i forhold til lærermobilitet)

I 2010 gjorde IKOS en gjennomgang av sine nettsider om delstudier i utlandet, med hensikt å kartlegge og videreutvikle informasjonen som gis programstudenter som vurderer eller planlegger et utenlandsopphold. Nettsidene skal gjøre det lettere for programstudentene å se de mulighetene de har innenfor eget studieløp. På denne måten ønsker instituttet å stimulere til utveksling blant egne studenter da det, som nevnt tidligere, fortsatt er få studenter fra egne programmer som søker på avtalene. En annen tendens som merkes blant studentene er usikkerhet med hensyn til den faglige komponenten ved slike opphold (hvordan bruke det i egen grad fra UiO). Studentene etterspør mer veiledning og kunnskap om de faglige mulighetene ved vertsuniversitetene. Nettsidene bør dermed videreutvikles til å også inneholde faglige presentasjoner av avtalepartnere.

Som en videreføring av arbeidet med informasjon på nettsidene og økt faglig fokus planlegges det i 2011 å starte arbeidet med å internt drøfte og formulere en avtalestrategi for internasjonalisering som har som hensikt å presentere de viktigste satsingsområdene fremover. En slik strategi vil blant annet fokusere på utvekslingsavtalenes, både de etablerte og eventuelle nyes, forankring og aktivitetsnivå.

Instituttet har per dags dato mange avtaler, med ulik grad av aktivitet og samarbeid.

Studentmobilitetstallene fra 2010 (og tidligere år) viser at selv om det er flere søkere så er det ikke flere av avtalene som blir brukt, ei heller av våre programstudenter. På bakgrunn av dette, og i tråd

med avtalestrategien, skal instituttet gjennomgå allerede etablerte avtaler med det mål å avvikle de avtaler som ikke blir brukt. En av hensiktene med vurderingen om avvikling er å gjøre plass til større satsing på de avtalene som har en faglig forankring, og gi rom for tettere oppfølging av samarbeidspartnerne. Færre og mer aktive avtaler, forstått også som tettere administrativt samarbeid mellom utvekslingsinstitusjonene, vil kunne bidra til å kvalitetssikre oppholdet til studentene slik de etterspør, samt muligens ha en effekt på spredningen av søkere på flere avtaler. Tidligere antall søkere til avtalene vil kunne legge føringer på utvelgelsen.

Avtalestrategien vil også omfatte videre strategier for å stimulere den økningen vi allerede ser av inn- og utreisende studenter på IKOS sine avtaler, men det vil også være et mål å øke rekrutteringen av egne programstudenter. Instituttet har gjennomført 2 informasjonsmøter om utveksling for IKOS studentene i 2010. Møtene er ikke godt besøkt, noe som kan tyde på at informasjon til og rekruttering av studenter muligens bør finne andre kanaler. Den planlagte videreutvikling av nettsidene kan ha en slik funksjon.

Beskrivelse av lærer og studentmobilitet - USA

IKOS har siden 2009 samarbeidet med Departement of Asian Studies ved University of Texas at Austin gjennom lærerutveksling og forskningssamarbeid. I 2010 fikk vi innvilget midler til to delprosjekter knyttet til to fagmiljøer ved IKOS. Det ene omfatter fagmiljøet rundt Sør-Asia og forskningsområdet "Ritual and Performance". Det andre omfatter fagmiljøet rundt kulturhistorie og forskningsområdet "Witchcraft and magic" der det også er innledet et samarbeid med en professor fra Harvard University.

Vi søkte om midler til korte opphold av vitenskapelig ansatte ved institusjonene og studiestipend for både MA- og PhD nivå.

Gjennomførte prosjekter:

Mai 2010: Besøk av instituttleder Prof. Joel Brerton ved South Asia Institute (UT). Innledende samtaler rundt planlagte aktiviteter høst 2010/vår2011 og studentutvekslingsavtale mellom institusjonene. Prof. Joel Brerton holdt 6 forelesninger innen vedisk sanskrit ved emnet SAN2110.

September 2010: Besøk av prof. Kathryn Hansen (UT) som holdt 5 p emnet SAS4011 - New Themes in South Asia Studies – South Indian Temple Culture

Besøk av prof. Carla R. Petivich (UT) som holdt to forelesninger ved et sanskrit masteremne.

Besøk av Emilia Bacharch (UT) – studentstipend, holdt åpen gjesteforelesning

Oktober 2010: Besøk av Matthew Milligan (UT) – studentstipend, holdt åpen gjesteforelesning

Oktober 2010: Besøk av prof. Brian Levack (UT) og Stephen Mitchell (HU)

Begge holdt forelesninger ved 5sp emnet KULH4011 Nye temaer innen kulturhistorien - Trolldom som kulturhistorisk fortolkningsproblem. Begge holdt åpne seminarer under "The magic week at IKOS".

Et sentralt anliggende ved alle besøk fra UT har vært samtaler rundt en mulig inngåelse av en studentutvekslingsavtale. En slik avtale foreligger ennå ikke. IKOS fikk også innvilget midler til samarbeidet med UT fra SIU, Senter for internasjonalisering av høgre utdanning. Det er planlagt prosjekter våren 2011, som vil bli delvis finansiert av SIU midler. IKOS forventer at innen utgangen av våren 2011 vil det foreligge en konkret prosess rundt utvekslingsavtalen som vil føre til en avtale inngås og signeres.

IKOS sonderer også muligheter for tettere samarbeid med Rutgers University, spesielt innenfor Sør-Asia studier.

5 Arbeidslivsrelevans

5.1 Arbeidslivsrelevanstiltak gjennomført i rapportperioden

Studieprogrammene har i rapportperioden vært en del av HF's satsning på arbeidslivsrelevans, som blant annet har inkludert arbeidslivsseminarer, karriereuka og petroleumsdagen. Disse arrangementene har vært vellykkede og programmet ønsker å være delaktig i å videreføre HF's satsning på arbeidslivsrelevans.

Programkonsulentene har tilbud om kompetansesamtaler for både bachelor- og masterstudenter. Samtalen kan hjelpe studentene til en sterkere bevisstgjøring om egen kompetanse.

Programkonsulentene var våren 2010 på et heldagsseminar for å videreutvikle tilbudet og studentene som benytter seg av tilbudet gir gode tilbakemeldinger.

I rapportperioden har AAS oppdatert programsidene "Veien videre" med programspesifikk informasjon om de fire mest vanlige karriereveiene for AAS-kandidater (basert på Kandidatundersøkelsen 2008), mulighetene for videreutdanning, samt intervjuer med tidligere kandidater som nå er ute i arbeidslivet.

5.2 Mulighetene programmet gir for arbeidslivsrelevante studietilbud og kompetanser

Program for asiatiske og afrikanske studier gir studentene en tverrfaglig kompetanse innenfor det aktuelle områdets kulturelle, historiske og samfunnsmessige forhold, i tillegg til ferdigheter i områdets språk.

På masternivå kan AAS-studentene ta emnet AAS4900- Internasjonalt prosjektsemester hvor de får muligheten til å praktisere det de har lært i studiene i en arbeidslivssituasjon.

Program for religionshistorie og kulturhistorie legger til rette for at studentene som velger religionshistorie kan ta et annet undervisningsfag som støttefag og bygge det ut til 60 sp for å få undervisningskompetanse.

Årsenheten i arkivkunnskap er en av de få arbeidslivsrettete studier ved HF. Praksis inngår som en del av studiet i 2.semester (ARKIV2010). Studentene skal arbeide halvannen uke enten i arkivdepot eller i dokumentasjonscenteret til en arkivskaper.

Masterprogram for kulturhistorie og museologi tilbyr et særegent arbeidslivsrelevant tilbud på studieretningen museologi ved emnet MUSE 4900 – Praksis i museologi i 2. semester. Her får studentene praksis i et museum eller annen lignende arbeidsplass der de utfører faglig relevante arbeidsoppgaver, knytter kontakter og får brukt sine kunnskaper og ferdigheter som museolog.

5.3 Planer/ønsker for fremtiden

Programsidene "veien videre" til religionshistorie og kulturhistorie ble ikke oppdatert våren 2010, men vil bli revidert i løpet av våren 2011.

Vi ønsker å finne mer ut av hvilke jobber våre kandidater faktisk får etter endt utdanning, hvilke jobber gir våre utdannelser, hva etterspørres av arbeidsgiverne? Arbeidsgiverundersøkelsen som blir presentert i mars 2011 vil være interessant i så måte

Vi vurderer å introdusere eksterne representanter i programrådene. Slike representanter er i første rekke tenkt hentet fra sektorer som kan være studentenes fremtidige arbeidsgivere, slik at vi får et arbeidsgiverperspektiv inn på studietilbudet.

6 Oppfølging av studentene

6.1 Bruken av faglig-sosiale og faglige midler

Asiatisk og afrikanske studier

tiltakstype	beløp/antall	kommentar/beskrivelse
Arrangementer i mottaksuka	20 000,-	En stor del av disse midlene ble brukt til å drive Orientalisk kafé, som er et viktig møtepunkt for AAS-studentene i mottaksuka.
Sosiale arrangementer	24 000,-	De fleste av arrangementene har en faglig del først (evaluering/møte om utenlandsopphold), med påfølgende sosialisering og bespisning. Studentene opplever disse arrangementene som viktig for kullfølelsen.
Studentforeninger/MØNA Filmklubb	12 000,-	
Honorar, reiserutg. og servering på faglige arrangementer	8 000,-	
Reisestøtte	26 000,-	MA-studenter kan få opp til kr 3000,- i støtte til feltarbeid en gang i løpet av studiet.
Programutvalgets drift	1000,-	Utgifter i forbindelse med programråd
Kandidatmarkering MA	15 000,-	

Religionshistorie og kulturhistorie BA og MA, samt noe støtte til masterstudenter på KIS programmet

tiltakstype	beløp/antall	kommentar/beskrivelse
Arrangementer i mottaksuka	29 000,-	En stor del av disse midlene gikk til kulturkaféen. Et viktig møtepunkt for RELKULstudentene i mottaksuka.
Sosiale arrangementer	3200,-	Rel. fest Uglebo. lesesalsquiz
Faglige arrangementer, deltakelse semiarer	21400,-	Tirsdagsseminar kulturhistorie, deltakelse seminar og konferanse. Fagseminar religionshistorie MA
Reisestøtte MA	29 000,-	MA-studenter kan få opp til kr 3000,- i støtte til feltarbeid en gang i løpet av studiet.
Programutvalgets drift	500,-	Utgifter i forbindelse med programråd
Kandidatmarkering MA	15 000,-	

6.2 Særlige fokusområder

Fakultet har i 2010 har særlig fokus på oppfølgingen av studentene på første år på bachelorstudiet og av mastergradsstudentene.

6.2.1 Oppfølging av bachelorstudenter i første studieår

Færre studenter skal falle fra etter første studieår. Satsning på mottak av nye studenter er med på å motvirke frafall. God informasjon og god faglig og sosial tilhørighet må sikres gjennom hele det første studieåret. Det gode samarbeidet med fadderordningen må videreføres og styrkes.

Beskriv førsteårmottaket (mottaksuke og senere i semesteret).

Generelt: AAS er bygd om slik at alle studentene tar et språkfag og et tilhørende områdefag (unntak for Sør-Asia områdestudier). Tanken her har vært å skape identitet og kullfølelse. Dette har vi nok oppnådd i betydelig grad, såpass at studentene i dag ikke identifiserer seg med programmet, men

med sin studieretning. Også på RelKul gjorde vi tilsvarende endringer, for å stramme løpet og bedre tilhørigheten.

Vårsemesteret arrangerte instituttet et halvdagsseminar om studiekvalitet for alle som underviser – inspirere de til å få studenten til å bli på programmet. Se pkt. 8.1.

AAS-programmet: For studentene som begynner på Asiatiske og afrikanske studier høsten 2010, er det svært viktig at vi klarer å få de gjennom det første året med intensiv språkstudier. Dette kullet er de første som har 80-gruppe i språk som obligatorisk. Studenter som tidligere ikke har klart eller ønsket å gjennomføre språkstudiene hadde muligheten til å bytte fordypning til en 80-gruppe i et kultur-/samfunnsfag. Dersom studentene nå ikke klarer å gjennomføre språkstudiene vil de enten bli veldig forsinket i gjennomføringen av BA (ved at de må vente til året etter for å ta opp igjen emnet), eventuelt vil de måtte ta en fritt sammensatt grad eller søke seg inn på et annet program.

For å styrke studentenes kullfølelse og tilhørighet, byttet vi om på rekkefølgen på EXFAC03-AAS og innføringsemnene i områdestudier slik at alle studentene som følger anbefalt studieplan tar 20 sp i språk og 10 sp i områdestudier det første semesteret. Det har tidligere år vært en tendens til at mange studenter faller fra i løpet av det første semesteret fordi de ikke klarer innføringsemnet i språk. Som ledd i å hjelpe språkstudentene i gang har vi innført kurset 'Grunnleggende grammatikk'. Dette er kursing i grammatiske termer. Bakgrunnen er at elever fra videregående ikke har hatt undervisning i elementær grammatikk på noen år. Det var derfor behov for en oppfriskning, slik at overgangen til språkstudiet ble mindre brutalt. Kurset bestod i 4x2 timers undervisning over to uker tidlig i semesteret. En klasseromseksamen var å betrakte som kvalifiseringsoppgave i deres respektive språkemner. Dette var en del av utvidet semesterstart.

Mottaksuka inneholdt tilbud som Orientalisk kafé, faglige smakebitsforelesninger, orienteringsmøter, både felles for hele programmet og på de enkelte studieretninger (BA og MA), IT-orienteringsmøte, biblioteksomvisning, filmvisning av MØNA Filmklubb, og veiledningstilbud med programkonsulent, studiekonsulenter, studieretningsansvarlige og studieleder. Veiledning foregikk i Orientalisk kafe, som var åpen i fire dager, og det oppleves som positivt med et uformelt sted hvor studentene kan få hjelp og samtidig bli kjent med hverandre. Studentene som drev kafeen var entusiastiske og selvdrevne, og engasjerte og sosialiserte med de nye studentene. Det er viktig å være tilstede for studentene med veiledning så mye som mulig. Alle studentene fikk utdelt brosjyre om programmet med viktig informasjon på det første felles orienteringsmøtet.

RELKUL: Religionshistorie har 2 obligatoriske emner det første studieåret. Erfaringer fra punkt 2.1.4 har vist at tettere oppfølging og endringer av undervisningen kreves. Disse blant flere er tiltak som vil iverksettes i 2011:

Høst: Rel 1003 Innføring i sammenliknende religionstudier (20 studiepoeng)

- Oppstart av undervisningen med et heldagsseminar (obligatorisk fremmøte) hvor alle lærerne gir en "smakebitforelesning".

- Satsing på seminarundervisningen for å lage en mykere overgang fra videregående til universitet og gjøre den til sentrum i undervisningen: mindre grupper, mer undervisning og en større og tydeligere rolle for seminarlærerne i dette undervisningsopplegget (se øvrige punkter i 2.1.4)

Vår: Rel 1001 Religionshistorisk teori (10 studiepoeng)

- Dette emnet har en tydelig hovedlærer som står for majoriteten av forelesningene (8 av 12) og seminarundervisningen. Tilsvarende opplegg finner vi på alle fagets 2000-emner. Dette vurderes som positivt av de 70 studentene faglærer hadde samtaler med i 2010.

- Individuell veiledning av kvalifiseringsoppgaven med samtale om studentens syn på fagets emner (undervisning, pensum).

Strykprosenten på dette emnet er lav, men heller ikke her er det på noe tidspunkt mer enn 70-80% av studentene til stede på forelesninger - og færre på seminarundervisningen, samt at differansen mellom antall påmeldte og de som gjennomfører er stor. Dette kan skyldes lave opptakskrav osv.

For KULH 1001 Europas kulturhistorie vil vi i likhet med religionshistorie, satse på seminarundervisningen (jf over, samt punkt 2.1.4) for å lage en mykere overgang fra videregående til universitet og tilby individuell veiledning av kvalifiseringsoppgaven med samtale om studentens syn på fagets emner (undervisning, pensum) for førstesemesterstudentene.

Mottaksuka inneholdt tilbud som kulturkafé, faglige smakebitsforelesninger, orienteringsmøter, både felles for hele programmet og på de enkelte studieretninger (BA og MA), IT-orienteringsmøte, biblioteksomvisning, filmvisning og veiledningstilbud med programkonsulent, studiekonsulenter, studieretningsansvarlige og studieleder. Kulturkafeen hadde godt oppmøte av studenter, vitenskaplig og administrativt ansatte, og var et fint treffpunkt for de nye studentene til å hilse på fremtidige lærere og medstudenter. Kaféen ble godt drevet av de entusiastiske studentene i programrådet.

6.2.2 Oppfølging av masterstudenter

I notat 27.06.2010 om Oppfølging av masterstudenter ved Det humanistiske fakultet (saksnummer 2010/8672) kom fakultetet med følgende krav:

Mange av forslagene i fakultetets notat var hentet fra IKOS. Enkelte var imidlertid også nye.

- *Alle nye studenter inviteres til et velkomstseminar der de presenteres for de ansatte*
Religionshistorie var de første som begynte med dette i januar 2010 og med stor suksess. Tiltaket inspirerte andre ved IKOS og er innført ved hver studieretning. De vitenskapelige ansatte fortalte om sine forskningsprosjekter, undervisning på masternivå og hva de veileder i. I tillegg til de vitenskapelige ansatte inviteres allerede aktive masterstudenter til å delta slik at studentene blir kjent på tvers av kullene, og for at de nye studentene skal få muligheten til å spørre om hvordan det er å være masterstudent.
- *Alle studenter skal få tilbud om skrivekurs*
Dette er vi ikke sikre på hvordan er tenkt, og har følgelig heller ikke gjort noe med det. Vi mener imidlertid at trening i skriving i noen grad ivaretas gjennom de obligatoriske fagseminarene / kollokviene tilknyttet masteroppgaven, som arrangeres studieretningsvist.
- *Alle studietilbud skal legge til rette for utenlandsopphold*
På AAS har alle studentene mulighet til å tilbringe ett semester i utlandet på AAS4900 – Internasjonalt prosjektsemester.
- *Generelt: På noen av studieretningene er det lagt til rette for utveksling til samarbeidsinstitusjoner i 2. semester, men her finnes store mangler i form av ikke-tilrettelagte utenlandsopphold som påpekt i punkt 4.1.6. En stor del av studentene er i utlandet på feltarbeid i forbindelse med masteroppgaven.*
- *Alle studenter må levere projektskisse på et fastlagt tidspunkt*
Med unntak av studieretningen Arabisk har alle studieretningene et obligatorisk emne i prosjektbeskrivelse i 1. eller 2. semester.
- *Alle studenter skal få tildelt veileder på et fast tidspunkt for sitt studieprogram eller studieretning. Veileder tar initiativ til første møte. Alle veiledningsforhold skal nedfestes i en veiledningsavtale. Fakultetet har fastsatt en [mal for veiledningsavtaler](#).*
Studentene får tildelt veileder og tilsendt veiledningskontrakt når de består emnet i prosjektbeskrivelse.

Alle studenter og veiledere må gjøres kjent med de rettigheter og plikter som de har i forbindelse med veiledning av masteroppgaven. Fakultetet har samlet denne informasjonen på [en egen nettside](#).

og følgende anbefalinger:

- *Masteropptak en gang i året.*
AAS har opptak til master kun en gang i året, og det fungerer svært godt. På religionshistorie

og kulturhistorie vurderes opptak to ganger i året å kreve lite ressurser, og fagmiljøene er nølende til å endre frekvensen. Museologi har opptak en gang i året.

- *Metode- og teoriemner for alle på en studieretning/program.*
Dette finnes på Religionshistorie og på Kulturhistorie og museologi. På AAS er situasjonen noe uavklart fremdeles, men dette er noe vi jobber med og må ferdigstille i løpet av inneværende semester.
- *Obligatorisk førstesemesterundervisning som er felles.*
Ja. For de fleste studieretningers del er en mindre andel valgfri.
- *Obligatoriske fagseminarer for å holde kontakt med studenter i 3. og 4. semester. Fronter kan brukes til et slikt tilbud.*
På enkelte studieretninger er dette blitt gjennomført i lengre tid, og i løpet av 2010 har det blitt satt i gang på samtlige studieretninger (MØNA starter i 2011, men planleggingen er ferdig i 2010)
- *Fremdriftsplaner som gir student og veileder en plan for disponering av tid underveis samt plan for gjennomføring av studiet.*
Det er anbefalt fra program- og undervisningsledelse, men praktiseres nok i noe ulik grad.
- *Mulighet for valg av 30 studiepoengs masteroppgave og valg av praksissemester, som alternativ til 60 studiepoengs masteroppgave.*
AAS er et av få masterprogram på fakultetet som gir studenten mulighet til å kombinere et praksissemester med 30 studiepoengs masteroppgave. En utfordring er gode karakterbeskrivelser for praksisemnet og for en 30 studiepoengs masteroppgave.

7 Samarbeid

Hvordan skjer samarbeidet, med hvilken formaliseringsgrad, hvem møter man, hvor hyppig, hvem tar initiativ til samarbeid?

7.1 Med institutter/programmer der man leverer/mottar emner/emnegrupper

Samarbeidet med SV har vært positivt. Vi har oppnådd forståelse for behov for tilpassede 40-grupper samtidig som vi har gitt SV noen plasser på vår språkundervisning. Dette gjelder kun for AAS-programstudenter. Behovet er også stort ved RELKUL-programmet for 40-grupper fra SV.

Estetikkprogrammet

Teatervitenskap er det eneste fag ved IKOS som ikke tilbys innenfor egne program, verken på BA- eller på MA-nivå. Etter omleggingen av KIS-programmet der programmet ikke tilbys nye studenter, tilbys teatervitenskap nå kun på estetikkprogrammet. Det har ikke vært noen enkel prosess, verken for estetikkprogrammet eller for IKOS ved teatervitenskap. For å ivareta studenter fra KIS-programmet og deres muligheter til å ta en master i teatervitenskap måtte man raskt etablere et mastertilbud utenom estetikkprogrammets faglige rammer. Den enfaglige master i teatervitenskap ble lagt til estetikkprogrammet og våren 2010 startet samtaler rundt:

- Opptakskrav
- Oppbygging og gjennomføring
- Presentasjon på estetikkprogrammets nettsider

IKOS ved teatervitenskap ønsket en permanent modell for den enfaglige teatervitenskapelige masteren som åpnet opp for andre søkere enn UiO studenter. Master i teatervitenskap har tidligere hatt en bred søkning fra andre universiteter og høyskoler i Norge. Eksterne søkere utenom UiO kan ikke med letthet søke seg til en masterfordypning i teatervitenskap ved estetikkprogrammet. Dette grunnet det obligatoriske kravet om en studieretningsdefinierende 40-gruppe i estetikk-emner fra BA-graden. HF ønsket ikke å gå inn i en diskusjon om et permanent enfaglig mastertilbud i teatervitenskap før en arbeidsgruppe, nedsatt av det nasjonale fakultetsmøte for HF-fag, som skal se på nasjonal fordeling av teatervitenskapsfaget, har konkludert om hvordan teatervitenskap best kan tilbys ved norske høyere utdanningsinstitusjoner. Ved utgangen av 2010 har IKOS et svært lite

tilfredsstillende tilbud for den enfaglige masteren i teatervitenskap. Tilbudet er kun for studenter fra UiO, nettsidene som presenterer den enfaglige masteren er lite tilgjengelige og mangelfulle. Alt i alt gjør det dette at rekrutteringen er unødvendig lav, noe som igjen påvirker studiepoengsproduksjonen og instituttets samlede økonomi. Angjeldende nettsidene er det åpnet en dialog med estetikkprogrammet om å forbedre og synliggjøre tilbudet. Hvordan den enfaglige masteren i teatervitenskap i fremtiden skal rekruttere og om den blir et permanent tilbud: Der avventer vi resultater fra den nedsatte nasjonale arbeidsgruppe. Teatervitenskaps øvrige studietilbud på BA- og MA-nivå ivaretas av estetikkprogrammet. En av de faglige ved teatervitenskap er medlem av estetikkprogramrådet.

Program for religionsstudier som ikke lengre tar opp nye studenter har vært vanskelig å følge opp. Det er 3 fakulteter (HF, TF og SV) som levere emner til dette programmet. Studieadministrasjonen ved IKOS har ikke blitt underrettet dersom emner har blitt nedlagt eller erstattet av nye emner. Obligatoriske emner har også flyttet undervisningen til et annet semester på kort varsel. Dette har bydd på utfordringer for studentene for å fullføre BA. Det ble ikke holdt programrådsmøter høsten 2010. Våren 2010 ble det holdt elektroniske programrådsmøter, noe alle var tilfreds med. Dette vil vi gjenoppta i 2011.

7.2 Med Lektorprogrammet

IKOS har hatt to møter med representanter fra Lektorprogrammet (LeP), TF, ILS og HF, i tillegg til å delta på felles seminar. I møter med LeP har IKOS pekt på faglig innhold og oppbygging av programmets 60-, 80- og 90-gruppe (programspesialisering) innenfor religion og etikk. Man har kommet frem til en felles forståelse av en nødvendig revidering av emnegruppene i henhold til Kunnskapsløftet krav til lærerplaner innenfor feltet religion og etikk og følgende momenter skal det jobbes videre med i 2011:

- IKOS ser på hva de kan tilby innen 60-gruppen
- Lektorprogrammet etterspør avklaring knyttet til programspesialiseringen
- Lektorprogrammet inviterer de ulike instituttene/fakultetene angående arbeidsgruppe for 80- og 90-gruppen
- De ulike instituttene/fakultetene bes tenke gjennom hvilke krav man bør stille til forkunnskaper i forhold til en gjennomføring av en programspesialisering innenfor religion og etikk faget

7.3 Med andre tverrfakultære programmer HF samarbeider med

Vi har en avtale om undervisnings- og veiledningsytelser ved Masterprogrammet i Peace and Conflicts Studies (PECOS), Institutt for statsvitenskap.

IKOS får økonomisk kompensasjon, dersom undervisningsledelsen ved IKOS har gitt klarsignal om at vedkommende kan avses fra annen undervisning ved IKOS, til fordel for PECOS-undervisning.

Vi kan si ja, hvis vedkommende har rom på sin arbeidspålit. I de fleste tilfeller må vi se nei, da de som etterspørres, har pluss i sitt arbeidspålitregnskap og kan ikke avses fra vår undervisning til fordel for PECOS. Tverrfakultære program er en god tanke, men vi ser ikke hvordan avtaler om bruk av undervisningsressurser kan løses innenfor de rammer vi har i dag.

Undervisningssamarbeid på tvers av fakultetsgrenser er og forblir et uløst problem, ut i fra en generell ressursstasjon og ulike retningslinjer og bruk av arbeidspålitbestemmelsene fra fakultet til fakultet.

7.4 Med programutvalgene

Våre programmer har ikke programutvalg. Studentene identifiserer seg ikke med programmene, men med sine studieretninger. Programutvalget på AAS har hatt svært lav aktivitet og oppslutning, og ved utgangen av 2010 kan man erklære utvalget som ikke-eksisterende. Med innføringen av obligatorisk

80-gruppe i språk får vi inntrykk av at studentene føler tilhørighet til studieretning og fag, og i svært liten grad til programmet i sin helhet.

To studentforeninger, MØNA Filmklubb og East Asia Film, er tilknyttet AAS. Begge foreningene fungerer godt og utgjør en sentral del av det faglig-sosiale tilbudet på programmet. Vi har velfungerende fagutvalg på religionshistorie og kulturhistorie. Fagutvalget for religionshistorie arrangerte en større konferanse "Homo Religiosus" høsten 2010, med støtte fra IKOS med flere. Fagutvalget har utviklet en nettside som vi, med dem, håper kan rekruttere nye religionshistoriestudenter inn i fagutvalget, samt inspirere andre fagutvalg:

<http://www.hf.uio.no/ikos/livet-rundt-studiene/studentdemokrati/fagutvalg/religionshistorie/>

Studenter ved museologi og teatervitenskap er i disse dager i gang med å få etablert egne fagutvalg. Studenter fra fagutvalgene sitter i programråd. Vi har jevnlig og god kontakt med representanter fra de fagutvalg vi har.

7.5 Planer/ønsker/behov for samarbeid.

Vi vurderer å introdusere eksterne representanter i programrådene. (Se punkt 5.2)

8 Vurdering av studiekvalitet på programmer/studieretninger/emnegrupper/emner

8.1 Finnes det indikasjoner/eksempler (f.eks. i form av betydelig endring i frafall/stryk)

8.1.1 på særlig god kvalitet? Hva anses årsaken å være og hvordan er det fulgt opp?

8.1.2 på sviktende kvalitet? Hva anses årsaken å være og hvordan er det fulgt opp?

De aller fleste studieretninger har vært gjenstand for revisjon med henblikk på helhet, faglig sammenheng, nivåer, variasjon i vurderingsformer og tilhørighet. Samme øvelsen har medført svært begrenset valgfrihet på BA-nivå, noe vi opplever som et gode. På et par studieretninger kan noe mer gjøres, og dette er vurderinger vi gjør fortløpende.

Vi har innført 5 studiepoengs emner på MA-nivå, som ledd i å skape rom for forskningsnær undervisning. Dette har stort sett fungert etter hensikten. Det vi vil ta opp til evaluering er om noen av 5 sp emnene som har vært tilbudt har vært for omfattende, ut i fra størrelsen 5 sp. Det er mulig forskningsnære emner på 10 sp er en bedre løsning.

Studenter har gitt særlig gode tilbakemeldinger på emner som ExFac-AAS (særlig kulturdelen), REL1001 Religionshistorisk teori (se punkt 3.3.3), REL2250 Islam og KULH1492 Cultural encounters – historical cases. Ved REL2250 ble individuelle kvalifiseringsoppgaver erstattet av en gruppeoppgave på fem sider og et 20 minutters muntlig innlegg for de andre studentene på seminaret. Tid ble frigjort, der man før rettet 70-80 kvalifiseringsoppgaver holdt faglærer i stedet flere seminarer, med obligatorisk oppmøte på 5 av 7. Emnet KULH1492 ble tilbudt både studenter ved studieretningen kulturhistorie og utvekslingsstudenter. Interessante kulturmøter oppstod mellom studentene, som arbeidet i seks case-grupper under oppsyn av faglærere med spesialkompetanse på feltet. Studentene jobbet frem sine caser i samskrivingsverktøyet wiki, og ble vurdert ut i fra en felles muntlig gruppepresentasjon av sin wiki på et heldagsseminar for alle studentene og faglærerne. En betydelig årsak til at nettopp disse emnene er innovative og får gode tilbakemeldinger er interesserte og driftige lærere. Flere av dem er gjennomføringsstipendiater eller time-/hjelpelærere. Bruken av wiki på blant annet arabisk og museologi har også vært populært, om enn arbeidskrevende. IKOS har gjennom prosjektet "Wiki som som redskap for læring og kommunikasjon" tilknyttet museologi masteren bygd opp en ressurside der en kan følge prosjektet gjennom ulike faser og evalueringer: <http://www.hf.uio.no/ikos/for-ansatte/arbeidsstotte/prosjekter/wiki-som-som-redskap-for-lering-og-kommunikasjon/>

Et spesielt tiltak for å bedre studiekvaliteten var et eget halvdagsseminar i mars 2010. Her ble utvalgte lærere bedt om å presentere sine innovative grep. Seminaret var inspirerende, men vi maktet nok ikke å gjøre så god bruk av disse mange 'best practice case-ene' som vi burde. Vi planlegger nytt studiekvalitetsseminar i løpet av april 2011, og satser mer på sikre oppfølgingen.

Vi mener ikke å ha tilfeller av sviktende kvalitet, utover de bekymringsfulle frafallstallene og den høye strykprosenten på enkelte emner (se over, pkt. 2.1.4).

IKOS har i flere semestre testet ut bruken av podcast blant annet ved deltagelse i prosjektet "Læring rett i lomma" som ble avsluttet høsten 2010. Podcastingen har vært lagt til utvalgte emner på kulturhistorie og arkivkunnskap, og dette har fått svært gode tilbakemeldinger fra studentene og vi merker også en økt etterspørsel etter dette tilbudet. I tillegg har IKOS tatt opp og podcastet smakebitsforelesningene ved semesterstart og ulike seminarer i regi av instituttet, deriblant "The Magic Week at IKOS" og Oslo Buddhist Studies Forum, for å vise mangfoldet i hva som skjer på instituttet utover ordinær undervisning. IKOS har opprettet en nettside for alle podcastene: <http://www.hf.uio.no/ikos/studier/ressurser/podcast/>

Gjennomstrømning på master har, i likhet med de fleste studieprogram på HF, vært lav på AAS. Det er spesielt utfordrende på dette programmet fordi mange studenter tar relevante sideoppdrag i løpet av utdannelsen, som ved ambassader eller hjelpeorganisasjoner i utlandet. Dessuten er feltarbeid i utlandet for å samle materiale tidskrevende.

På masterprogrammene for kulturhistorie, museologi og religionshistorie har vi foreløpig ikke tallmateriale da det er nye MA-program. Løpet er imidlertid også her strammet i forhold til tidligere, vi har flere obligatoriske emner, færre tilvalgsemner og flere fleksible forskningsnære emner. På det gamle KIS-programmet er det imidlertid et "etterslep": Det er pr d.d. 136 studenter på MA og 32 BA. Her vurderer vi å skille ut studenter fagvist, og innkalle dem til veiledningssamtaler for eksempel med studieretningsansvarlige.

8.2 Hva er det fokusert spesielt på i denne perioden mht utvikling av studiekvaliteten?

2010 ble i første rekke preget av implementering av tiltak som følge av revideringer av alle våre programmers undervisningstilbud og organisatorisk struktur vedtatt i 2009. Denne implementeringen i tillegg til ny-webprosjektet våren 2010 har tatt tid og ressurser i hele IKOS-organisasjonen. Noe som kan være forklaringen på de ting vi **ikke** har fått til i tilstrekkelig grad:

- Tidens semesterstart: For IKOS ble det en test på hvordan tidens semesterstart kan være.
- Bruke økte ressurser på sentrale innføringsemner: Dette klarte vi ikke å følge opp.
- Få en sterkere internasjonaliseringskomponent inn i RELKUL programporteføljen i form av flere utreisende studenter, flere engelske emner og større forankring og bevissthet rundt internasjonale samarbeidspartnere og avtaleportefølje blant de vitenskapelige: Med unntak av emnet KULH1492 Cultural encounters – historical cases, står denne prosessen på stedet hvil.

Det vi imidlertid **har** fått til er:

- Ideer til tidens semesterstart i 2011: Hvordan informasjonsmøter i mottaksuken kan organiseres bedre, og ideer til tiltak som kan være utover hele det første semesteret: Blant annet ønsker vi å eksperimentere med såkalte 'matnyttige mandager', små lunsjseminarer / -forelesninger om skriverelevante temaer som bruk av wikipedia, hva er jusk, referansesystemer, drøfting og lignende. Dette særlig for førsteårsstudenter, men aktuelt også for andre. Innføringen i 'Grunnleggende grammatikk' som kvalifiseringsoppgave i språkemnene vil vi fortsette med. Fagutvalgene ved IKOS, som vi har fått et godt samarbeidsklima med, vil være viktige aktører i denne prosessen.
- En større bevissthet og fokus rundt bachelorprogramstudstudentene og deres ferd gjennom innføringsemnene der tiltak som kan føre til større programtilhørighet, kullfølelse og bedre

læringsmiljø planlegges for neste kull. "Best practice case-er' ved andre emner i 2010 og bruk av digitale læringsplattformer som podcast og wiki inspirerer til nytenkning rundt innføringsemnene.

- Stramme og forskningsnære løp på de nye masterprogrammene: Vi har strammet opp første semesteret ved blant annet å gjøre prosjektskisseemnet obligatorisk på alle studieretninger (kun ett unntak), i tillegg til at dette emnet har fått klarere innhold. Et annet grep for første semesteret er å gjøre all eller mye av undervisningen obligatorisk. Vi har innført fagseminar på alle studieretninger, et forum for masterstudenter på alle nivåer hvor deltakelse er obligatorisk. Og sist, men ikke minst: I september 2010 ble det i samarbeid med studentrepresentanter fra instituttstyret og fagutvalg arrangert tidenes masterkandidatmarkering og lesesalsfest for alle masterkandidater, masterstudenter og ansatte ved IKOS.

Kvalitetsforbedrende tiltak

9.1 Oppfølgingen av tiltakene i forrige rapport

Se IKOS årsrapport 2010:

<http://www.hf.uio.no/ikos/om/strategi/arsplaner-rapporter/arsrapporter/aarsrapport-2010-ikos.pdf>

9.2 Nye/videreførte tiltak med tidshorizont

Halvdagsseminar om studiekvalitet, i april 2011. Her inviteres alle programrådsmedlemmer, inkludert studentrepresentantene. Også studie- og programkonsulentene inviteres til å delta. Foruten gode eksempler til etterfølgelse har vi invitert to lærere fra videregående skole, for å gi oss en forståelse av hva elevene der lærer og kan før de kommer til oss.

Overgangen fra BA til MA er et kontinuerlig arbeide.

Med utgangspunkt i en tildeling av SAK-midler ønsker vi å etablere et samarbeide med andre nordiske universiteter omkring to fagområder: Sør-Asia-studier og Persisk. Vi har hatt strategiske møter med ToRS, vårt søsterinstitutt i København. Også universitetene i Aarhus, Gøteborg, Stockholm og Uppsala har uttrykt interesse for samarbeidet.

Pilotprosjekter ved IKOS tilknyttet HF's årsplan:

Pilotprosjekt 6) Flere fellesgrader

IKOS ønsker gjennom dette pilotprosjektet å utvikle en s.k. *double budget degree* for masterstudenter tilknyttet studieretningen Chinese Society and Politics ved AAS-masterprogrammet. Pilotprosjektet vil basere seg på et allerede innledet samarbeid mellom IKOS, København Universitetet, Århus Universitet og Zhejiang University i Kina. Målet er å utvikle et godt integrert studiesemester for nordiske masterstudenter ved Zhejiang University.

Pilotprosjekt 8) Lære av miljøer som har lyktes med internasjonalisering

Evaluering og videreutvikling av utenlandsopphold

IKOS har kommet langt i å utvikle studiemessig godt integrerte utenlandsopphold. Vi oppfatter imidlertid tiden som moden for å evaluere/kvalitetssikre studiekvaliteten for AAS- studenter som alle har et obligatorisk utenlandsopphold høsten 2011. Konkret vil vi

- Gjennomføre evaluering våren 2011 av de som reiste ut høsten 2010, for å sikre læringsprosessen og læringstutbyttet for de som reiser ut høsten 2011.
- Gjennomgå studentinformasjon på web og informasjonsmøter:
<http://www.uio.no/studier/emner/hf/ikos/KIN2110/Informasjonsskriv.html>
- Opprette dialog og erfaringsutveksling med språklærerne ved IKOS og ved partnerinstitusjonene våre

- Etablere ny samarbeidspartner for studenter JAP2110 for å sikre gode og mange nok studentplasser i Japan
- Utforske muligheten for 40-gruppe i koreansk ved koreanske universiteter som kan integreres innenfor vår programstruktur
- Gjennomføre erfaringsutveksling mellom språklærerne ved arabisk, kinesisk og japansk for å sikre gjennomføring og studiekvaliteten på 3110/20 emnene
- Utvikle og søke om opprettelse av JAP3110/3120 for studenter som vil ta sitt 4. år i japansk språk

I tillegg vil vi gjennom et slikt pilotprosjekt videreutvikle tilrettelegging av utenlandsopphold som sikrer emnetilbudet for våre masterstudenter, der det fortsatt er mye ugjort på IKOS. Konkret vil vi arbeide videre med å presentere og analysere tilbudene ved et utvalg av utenlandske læresteder som fagmiljøene anbefaler og som det finnes utenlandsavtaler for.

Pilotprosjekt 13) Førsteårs-studenter tilbys veiledningssamtale

Bachelor: Våren 2011 gjennomføres et pilotprosjekt ved IKOS som prøver ut en modell hvor alle førsteårsstudenter på bachelorprogrammene Asiatiske og afrikanske studier og Religions- og kulturhistorie vil få tilbud om en veiledningssamtale med studieadministrasjonen.

Pilotprosjekt 17) Undervisningssamarbeidet skal styrkes

Strategisk undervisningssamarbeid gjennom programråd

IKOS ønsker å utprøve en modell der aktiv og strategisk bruk av programråd og programledere ved våre to studieprogrammer bidrar positivt til en bredere forankret undervisningsledelse ved instituttet. Forutsetningen for prøveprosjektet er at hvert av programmene får egne programledere. Tiden er etter vår vurdering moden for et slikt pilotprosjekt fordi vi allerede har oppnådd stor involveringsgrad og stort engasjement i våre to programråd. Det vi gjerne vil prøve ut, er om de to programrådene både innad og seg imellom kan være en interessant arena for å utvikle strategier for bedre studiekvalitet og økt undervisningssamarbeid. Et tverrfaglig institutt som IKOS har et urealisert potensial for emner der flere lærere og fagtradisjoner samarbeider og som tilbys på flere studieprogrammer både ved IKOS og andre steder. Samtidig kan programrådsvirksomheten som sådan danne grunnlag for økt strategisk engasjement i studiesaker.

Vår idé med dette prosjektet er 1) å trekke programlederne aktivt inn i undervisningsledelsen ved IKOS og involvere dem i bredere strategisk arbeid, og 2) å la programråd/programledere ved våre to programmer møtes systematisk med sikte på å utforske samarbeidsmuligheter og å dele erfaringer med sikte på økt samarbeid på undervisningssiden.

10 Instituttledelsens strategiske vurderinger

Hva anser instituttledelsen studiekvalitetsmessig som sine

10.1 viktigste utfordringer?

10.2 største forbedringer?

10.3 videre satsinger?

Den økonomiske situasjonen på instituttet er slik at den begrenser mulighetene. Dette er på kort sikt den største bekymringen. Den vil ikke nødvendigvis forhindre innovasjon og eksperimentering, men gjør likevel at vi må være forsiktige med å satse på studietilbud som kan være interessante, men ikke regningssvarende.

Den viktigste utfordringen ligger i frafallstallene, særlig på de store språkfagene på AAS. Dette må vi jobbe med ganske kontinuerlig. Foreløpig har vi grunn til dempet bekymring, men den store utfordringen ligger i overgangen mellom 2. og 3. semester for AAS-BA-studentene. Også overgangen fra BA til MA er et felt hvor vi ser forsiktige tegn til bedring, men hvor vi ennå har betydelig forbedringsmuligheter.

På RELKUL ser vi at en betydelig andel av BA-studentene ikke er programstudenter. Det er gledelig at mange studenter fra andre programmer våre 40-grupper interessante, men instituttet ønsker seg likevel flere studenter til egne programmer. Dette er noe vi må undersøke nærmere og jobbe mer med.

IKOS opplever sterk konkurranse fra TF omkring feltet 'religion'. Vi ser klart behov for å skjerpe og profilere vårt eget tilbud og eventuelt finne nye samarbeidsplattformer.

En annen utfordring er mangelen på studiepoengsankere. Ettersom vi har mange kostbare emner og studietilbud, er det svært ønskelig å skulle ha undervisningstilbud som kan trekke store grupper studenter. Vi har fag som burde kunne, og her må vi se på ulike muligheter. Blant annet kan det være interessant å utvikle såkalte 'signaturemner'.

En langsiktig utfordring for instituttet er at vi har flere kostbare småfag, særlig knyttet til studietilbud på AAS. I mangel av 'vinnere' må instituttet kontinuerlig vurdere løsninger som kan bidra til å minske kostnadene, blant annet om en omorganisering av studietilbudene kan bidra til å lette situasjonen.

11 Treårsplan for periodisk evaluering av emner V2010-H2012 der alle emner tilbudt gjennom hele perioden må være periodisk evaluert minst en gang.

<http://www.hf.uio.no/ikos/for-ansatte/arbeidsstotte/kvalitetssystem/evalueringer/3-AARSPLAN-IKOS-V11-H13.pdf>